

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना
लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल

फैसला

२०७९/८० सालको निर्णय नं.३०८

पुनरावेदन नं.०७६-RB-०१२०

मुद्दा: मूल्य अभिवृद्धि कर (२०६९।०७०)

काठमाण्डौ जिल्ला काठमाण्डौ म.न.पा लाजिम्पाट स्थित श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेडका }
अख्तियार प्राप्त सहायक महाप्रबन्धक केशवराज पौडेल.....१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी:- प्रमुख कर प्रशासक श्री बलराम रिज्याल

शुरु निर्णय मिति:- २०७४।०३।२२

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय:- आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं

निर्णय गर्ने अधिकारी:- महानिर्देशक श्री विष्णुप्रसाद नेपाल

निर्णय मिति:- २०७६।०५।०५

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट:- विद्वान बरिष्ठ अधिवक्ता श्री तुलसी भट्ट

- विद्वान अधिवक्ता श्री सुरज श्रेष्ठ

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट:- विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अवलम्बित नजीर* :

ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७४।०३।२२ मा भएको अन्तिम कर निर्धारणको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०५ मा भएको निर्णयमा चित्त नबुझाई सो उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ३२ बमोजिम करदाताको तर्फबाट परेको प्रस्तुत पुनरावेदन यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको हुँदा प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं यस न्यायाधिकरणको ठहर यसप्रकार रहेको छः-

तथ्य खण्ड

१. पुनरावेदक करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेड (स्थायी लेखा नं. ५०००६१९०३) बाट आ.व. २०६९/०७० को मू.अ.कर तर्फ कर परीक्षण सम्पन्न भै पेश भएको प्रतिवेदनको आधारमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा २० बमोजिम कर निर्धारण गरी मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम २९(१) बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर, जरिवाना, व्याज एवं थप दस्तुर समेत जम्मा रु.१०,१५,९३२।- को प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७४।०३।०५ मा भएको निर्णय पर्चा।
२. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७४।०३।०५ मा जारी भएको सूचना करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेडले उक्त सूचना मिति २०७४।०३।०८ मा बुझिलिई सोको जवाफ मिति २०७४।०३।२२ मा पेश गरेको।
३. करदाताले यस आ.व.मा SWIFT सेवा वापत गरेको प्राप्त रकम रु.३४,७३,२८०।५१ मा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ७ बमोजिम १३ प्रतिशतले हुने मूल्य अभिवृद्धि कर रु.४,५१,५२६।-, दफा २०(१) बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा २९(१क) बमोजिम २५ प्रतिशतले हुने जरिवाना रु.१,१२,८८१।- र सोही ऐनको दफा १९ बमोजिम लाग्ने व्याज दस्तुर रु.१,८०,६१०।- तथा दफा २६ बमोजिम लाग्ने व्याज रु.२,७०,९१५।- समेत जम्मा मूल्य अभिवृद्धि कर रु.१०,१५,९३२।- दाखिला गर्न मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम २९(३) बमोजिम अन्तिम कर निर्धारण आदेश जारी गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७४।०३।२२ मा जारी भएको निर्णय पर्चा।
४. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७४।०३।२२ मा भएको आ.व. २०६९/०७० को मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फको अन्तिम कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी पुनरावेदक करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेडले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७४।०५।२१ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा निवेदन पेश गरेको।

५. वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ ले SWIFT सेवालार्ई वित्तीय सेवा भनी परिभाषित नगरेकोले वित्तीय सेवा मात्र मिल्ने देखिदैन। मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन (संशोधन सहित), २०५२ को 'अनुसूची-१ अन्तरगत को समूह ११ (३) ले वित्तीय सेवालार्ई मात्र कर छुट हुने सेवामा समावेश गरेको तर वित्तीय सेवा संग सम्बन्धित अन्य सेवालार्ई छुट दिएको देखिदैन। SWIFT सेवालार्ई वित्तीय सेवा भनी परिभाषित नभएको अवस्थामा यो वित्तीय सेवा नभई सूचना सम्प्रेषण र प्रशोधनको लागि खर्च भएको देखिएकोले मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारण गर्नु पर्ने नै देखियो। मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन (संशोधन सहित), २०५२ को दफा ८ (२) को व्यवस्था मूल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको वा नभएको सबैलार्ई समान रूपमा लागू हुने व्यवस्था हो। नेपालबाट विदेश सूचना पठाउँदा सूचनाको उद्गम नेपाल भई यहीबाट पठाईने भएकोले सो सेवाको उपभोग नेपालमा भएको हुंदा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने नै देखिन्छ। तसर्थ, मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन (संशोधन सहित), २०५२ को दफा ८(२) मा भएको व्यवस्था बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर असुल उपर गरी दाखिला गर्नुपर्नेमा निवेदकले SWIFT सेवा प्राप्त गरे बापतको भुक्तानीमा मूल्य अभिवृद्धि कर असुल गरी दाखिला गरेको नदेखिएकोले कार्यालयबाट मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन (संशोधन सहित), २०५२ को दफा २०(१) बमोजिम कर निर्धारण गरेको र उक्त कर निर्धारणबाट सिँजित दायित्वमा सोही ऐनको दफा २९(१क) बमोजिम जरिवाना तथा दफा १९ र २६ बमोजिम थप दस्तुर र व्याज लाग्ने भएकोले सो समेत माग गरेको कानूनसम्मत नै भएकोले निवेदकको जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भन्ने आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०५ मा भएको निर्णय।
६. बैंकले आफ्नो बैकिङ्ग कार्यालयलार्ई व्यवस्थित र सहज बनाउनका लागि SWIFT सेवा लिई आफ्नो व्यवसाय संचालन गरी आएको छ। SWIFT- भन्नाले Society For Worldwide Inter Bank Financial Telecommunication भन्ने बुझिन्छ। यो विशुद्ध राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त बैकिङ्ग सेवा रहेको र अत्यन्तै प्रभावकारी बैकिङ्ग सेवाको रूपमा संसारभर स्वीकार्य सेवा हो। करदाता बैंकले सोही सेवा वापतको भुक्तानी मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को अनुसूची-१ को समूह ११(४) मा व्यवस्था गरिएको वित्तीय सेवा अन्तर्गत रहेको अवस्थामा मू.अ. कर ऐन, २०५२ को दफा ५ (३) को व्यवस्था अनुसार कर नलागनुपर्नेमा विपक्षी कार्यालयबाट मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८(२) बमोजिम करदाताले SWIFT सेवा प्राप्त गरे बापतको भुक्तानीमा मूल्य अभिवृद्धि कर असुल गरी दाखिला गरेको नदेखिएको भनी सो कारोवारमा मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने र दफा २९(१क), १९ तथा २६ बमोजिमको जरिवाना, थप दस्तुर तथा व्याज समेत असुल उपर गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट भएको अन्तिम कर निर्धारण आदेश र सो आदेशलार्ई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट भएको निर्णय समेत त्रुटीपूर्ण

रहेकोले बदर गरी पाउँ भनी पुनरावेदक करदाताले यस राजस्व न्यायाधिकरणमा मिति २०७६।०९।०९ मा दर्ता गरेको पुनरावेदन पत्र।

७. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्याविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफल प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भनी यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७९।०४।२० मा भएको आदेश।

ठहर खण्ड

८. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी निणयार्थ इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेड तर्फबाट उपस्थित हुनु भएका विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री तुलसी भट्ट र विद्वान अधिवक्ता श्री सुरज श्रेष्ठले ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको अन्तिम कर निर्धारणको आदेश तथा सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत मिलेको नहुँदा बदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो।
९. प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौँका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले शुरु ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको अन्तिम कर निर्धारणको आदेश र सो आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले गरेको निर्णय समेत कानून सम्मत नै रहेको देखिँदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस जिकिर समेत सुनियो।
१०. पुनरावेदक करदाताका तर्फबाट लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवैतर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट पुनरावेदक करदाताको हकमा भएको अन्तिम कर निर्धारणको आदेश तथा सोही आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन ? करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्ने हो वा होइन ? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।
११. अब करदाताको पुनरावेदन जिकिर तर्फ दृष्टिगत गर्दा, SWIFT सेवा वित्तीय सेवा भएकोले मूल्य अभिवृद्धि कर नलाग्ने हुँदा उक्त सेवा अन्तर्गतको कर, जरिवाना, व्याज तथा दस्तुर नलाग्ने निर्णय गरी पाँउ भन्ने पुनरावेदन जिकिर रहेको देखियो। ठूला करदाता कार्यालयबाट करदाताको कर निर्धारण हुँदा करदाताले SWIFT सेवा नेपालमा नै आफ्नो ग्राहकलाई प्रदान गरेको, SWIFT सेवालार्थ भएको भुक्तानी विदेशमा रकम स्थानान्तरण गर्दा सूचनाको प्रशोधन तथा सम्प्रेषण वापत विदेशी आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गरेको रकम भएको र सो वित्तीय सेवा नभई सूचना सम्प्रेषण र प्रशोधनको खर्च भएको देखिँदा सेवा वापत

भएको खर्चलाई मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को अनुसूची १ को समूह ११(३) ले करछुट प्रदान गरेको देखिन आएन भन्ने आधार ग्रहण गरेको देखिन आउँछ। मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को अनुसूची १ को समूह ११(३) ले वित्तीय सेवालार्ई मात्र कर छुट दिएको देखिन्छ। वित्तीय सेवासंग सम्बन्धित अन्य सेवालार्ई कर छुट दिएको देखिएन।

१२. मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८ उपदफा (२) मा "नेपाल बाहिरको कुनै व्यक्तिबाट सेवा प्राप्त गर्न दर्ता भएको वा दर्ता नभएको व्यक्तिले यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कर लाग्ने मूल्यमा भुक्तानीका बखत वा सेवा प्राप्त भएको बखत मध्ये जुन पहिले हुन्छ सो समयमा कर निर्धारण र असुल उपर गर्नु पर्नेछ" भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ। मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा २० को उपदफा (१) को खण्ड (घ) ले करको रकम कम देखाएको वा ठीक नभएको भन्ने कर अधिकृतलाई विश्वास गर्नु पर्ने कारण भएमा कर अधिकृतलाई कर निर्धारण गर्ने अधिकार रहे भएको देखिन्छ। करदाता बैंकले SWIFT सेवा प्रयोग गरी नेपाल भित्रको आफ्नो Client हरुलाई प्रदान गरी सो सेवा वापतको शुल्क समेत असुली गरेर गैर वासिन्दा व्यक्तिलाई भुक्तानी गरेको तथ्यमा विवाद देखिदैन। त्यस्तो भुक्तानीको हकमा मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८ को उपदफा (२) बमोजिम भुक्तानीका बखत मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिल गर्नुपर्नेमा यी पुनरावेदक करदाताले मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिल गरेको नदेखिँदा अन्तिम कर निर्धारण गर्ने गरी ठूला करदाता कार्यालयले मिति २०७४।०३।२२ मा गरेको निर्णय कानून सम्मत नै देखिन आयो। उक्त SWIFT सेवालार्ई वित्तीय सेवा भनी साविक बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ ले परिभाषित नगरेको सन्दर्भमा उक्त सेवा वित्तीय सेवा नै हो, त्यसवापत मूल्य अभिवृद्धि कर लाग्ने होइन भनी पुनरावेदक करदाताले लिएको पुनरावेदन जिकीरसँग सहमत हुन सकिएन।

१३. अतःमाथि विवेचित आधार एवं कारण समेतबाट करदाता श्री एभरेष्ट बैंक लिमिटेड (स्थायी लेखा नं.५०००६१९०३) को आ.व. २०६९/०७० को मूल्य अभिवृद्धि कर तर्फ ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०७४।०३।२२ मा अन्तिम कर निर्धारण गरी गरेको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०५।०५ मा भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। करदाताको पुनरावेदक जिकिर पुग्न सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. प्रस्तुत फैसला सहितको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पठाईदिनु।
२. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
३. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।
४. प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल ठूला करदाता कार्यालयमा पठाई रेकर्ड मिसिल यस न्यायाधिकरणको अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमती छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत: श्री भिष्म भट्टराई

ईति सम्बत् २०७९ साल चैत्र २८ गते रोज ३ शुभम् -----

फैसला प्रमाणिकरण गर्ने:-

फैसला प्रमाणिकरण मिति:-

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौंको छाप